

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Прев 109/2015
29.10.2015. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранка Станића, као председника већа, судије Гордане Ајншпилер-Поповић и судије Браниславе Апостоловић, као чланова већа, у правној ствари тужиоца К.Ј. из Б., ул. ... бр. ..., коју заступа адвокат В.Ч. из Б. ул. ... бр. ..., против туженог А.б. а.д. у стечају из Б., ул. ... бр. ..., кога заступа адвокат Б.Ц. из Б., ул., у поступку по ревизији тужиоца против пресуде Привредног апелационог суда Пж 1840/13 од 12.11.2014. године, на седници већа одржаној дана 29.10.2015.године, доноси:

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Привредног апелационог суда Пж 1840/13 од 12.11.2014. године.

Образложење

Пресудом Привредног суда у Београду П бр. 3252/2012 од 05.12.2012. године, одбијен је тужбени захтев да се утврди потраживање тужиоца К.Ј. из Б. према туженом А.б. а.д. у стечају из Б., у износу од 300.000 УСД са домицилном каматом почев од 05.04.2000.године до исплате и у износу од 400.000 УСД са домицилном каматом почев од 23.02.2000.године до исплате, као неоснован. Тужилац је обавезан да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 212.000,00 динара.

Привредни апелациони суд је у поступку по жалби тужиоца, пресудом Пж 1840/13 од 12.11.2014.године одбио као неосновану жалбу тужиоца и потврдио пресуду првостепеног суда.

Против другостепене одлуке тужилац је изјавио благовремену и дозвољену ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао ревизијом побијану другостепену пресуду на начин прописан чланом 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11 и „Службени гласник РС“ бр. 55/14) и одлучио као у изреци ревизијске пресуде из следећих разлога.

Ревизија тужиоца није основана.

Ревизијом побијана пресуда није захваћена битном повредом из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку на које се у ревизијском поступку пази по службеној дужности.

При доношењу ревизијом побијане одлуке нису начињене ни апсолутно битне повреде одредаба ЗПП, као ни битне повреде из члана 374. став 1. на које се ревизијом указује, јер је изрека побијане пресуде јасна, садржи разлоге о одлучним чињеницама, наведени разлози су јасни и у складу са доказима изведеним током поступка до закључења главне расправе, као и са исправама у списима предмета.

Предмет тужбеног захтева је утврђење потраживања тужиоца према туженом у стечају, у износу од 300.000 УСД са домицилном каматом од 05.04.2000.године до исплате, и у износу од 600.000 УСД са домицилном каматом од 23.02.2000.године до исплате.

Захтев тужиоца се односи на потраживања које је пријављено у стечају туженог и које су стечајни органи оспорили као неосновано, а односи на се на признање потраживања у висини износа са штедних књижица тужиоца.

Првостепени суд је утврдио да у време издавања спорних штедних књижица на име тужиље, она није била пунолетна, а као малолетник није била заступана од стране законског заступника. Оценом налаза и мишљења вештака првостепени суд је утврдио да према пословној документацији туженог, спорни износи уписани на штедне књижице тужиоца нису евидентирани код туженог као уплаћени.

Имајући у виду утврђено чињенично стање нижестепени судови закључују да нису били испуњени услови за закључење пуноважног правног посла-улога на штедњу, те да тужиоцу и нису могле бити издате пуноважне девизне књижице са унетим наведеним новчаним износима као уплаћеним, па из изнетих разлога и одбијају тужбени захтев.

Становиште нижестепених судова, прихвата и Врховни касациони суд као правилно и на закону засновано.

Улог на штедњу је банкарски посао-уговор по коме једно лице предаје банци на чување одређени износ новчаних средстава, а банка се обавезује да му та средства чува и по његовом захтеву исплати делом и у целини, као и да му за коришћење тих средстава исплати уговорену камату.

Према одредбама члана 1043. Закона о облигационим односима ако је новчани депозит примљен као улог на штедњу, банка односно штедна организација издаје депоненту штедну књижицу, која може бити само издата на име доносиоца. Према одредбама Одлуке о начину вођења девизног рачуна и девизне штедне књижице домаћег и страног физичког лица такође је предвиђено у члану 4. став 1. овлашћење банке да отвара девизни рачун и издаје штедну

књижицу која садржи податке о девизном улогу. Чланом 5. је предвиђено да ако је власник девизног рачуна малолетно лице захтев за отварање истог подноси и документацију потписује законски заступник, а ако је реч о поклону малолетном лицу захтев за отварање девизног рачуна подноси и документацију потписује лице које је поднело захтев-улагач, а девизни рачун гласи на малолетно лице.

Како је утврђено да је у време издавања спорних штедних књижица тужиља била малолетна, те да није била заступана од стране законског заступника, правилно нижестепени судови закључују да у смислу члана 56. став 1. Закона о облигационим односима, а имајући у виду и цитиране одредбе Одлуке о начину вођења девизног рачуна и девизне штедне књижице домаћег и страног физичког лица, нису били испуњени законски услови да се између тужиље и банке закључи пуноважни правни посао улога на штедњу.

Правилно такође нижестепени судови закључују да је за оцену могућности конвалидације уговора о улогу на штедњу, наступањем пунолетства тужиоца, неопходно да се утврди да ли је до наведених уплата дошло, јер је то услов за закључење уговора о улогу на штедњу. С обзиром да према документацији банке за означене датуме уплате, није извршена ма каква уплата од стране тужиоца, а при чињеници и да је штедна књижица издата од стране К.б. која више није ни пословала под тим именом у означено време издавања књижице, (јер је пре наведеног датума променила назив у А.б.), правилно налазе нижестепени судови да није дошло до закључења уговора о улогу на штедњу, а што је све резултирало и одбијањем захтева за утврђење потраживања који су у штедним књижицама наведени у означеним износима.

Ревизијски наводи који указују да је књижица довољан доказ да је постојао улог на штедњу по Закону о облигационим односима нису основани, јер је у ситуацији у којој једна уговорна страна у судском поступку оспорава податке који су унети у штедну књижицу, било неопходно проверити да ли је наведених уплата било, те да ли су основано извршени наведени уписи. Позивање ревидента да је другим депонентима по основу штедне књижице признато потраживање нису од утицаја, јер се утврђење релевантних чињеница уплате врши тамо где је уплата оспорена, а не у свим случајевима. Уколико постоји сумња у извршену уплату врши се провера финансијске документације банке и даље поступање зависиће од исхода наведене провере.

Нису од утицаја ни ревизијски наводи тужиоца да је тужени могао раскинути уговор у року од 30 дана од дана закључења, с обзиром да је правни посао због наведених мањкавости није ни настао, не може се ни постављати питање раскида истог.

Из наведених разлога како је на утврђено чињенично стање од стране нижестепених судова правилно примењено материјално право, а при томе нису учињене повреде ЗПП на које се ревизијом указује, нити оне о којима суд води рачуна по службеној дужности, то се на основу члана 414. Закона о парничном поступку ревизија одбија као неоснована.

Председник већа-судија

Бранко Станић, с.р.